

میلےا وہ

ہنیدم ہب مرکا رہمایپ تر جھ تیفیک
«اللہ ی لا ریسرد ادخ قشع راثا و»

مہدزناشد ہسلج - مہلاسا ی نابم حرط

داتسا

ی نارہط ی نیسد ن سحمدحم دیسد جاد اللہ تیا
ہر سد اللہ سدق

میجرّلا ناطیثلا نم لله اب ذوعاً

میجرّلا ن محرّلا الله مسب

ی لعءملاسا و ؤلاصلا و نیملاعلاب لله ؤمحا

انیبذ و اندیید

ی فطصملا مساقلا ی با انسوفذ بیبط و انبولق بیبذ و

دّمحم

نیرهاطلا ن بیبطلا هلا ی لعء و

نیعمجا مهءاءعاً ی لعء ؤنعللا و

بهباتک مکحم ی فی لعءت الله لاق

یف اودّهجو اوجاه نیذلا و اونمائه نیذلا نابل
رؤفغ لله او لله اتّمحر ن وجرید کئلوا لله ال یبید
1. تمّیحر

اعلاطم اطسا و هب دوز تیعقوم ی بایزرا

ربمایپ خیرات

تسا ی تربع اب رایسب خیرات ، ربمغیپ خیرات

س اسحا ربمغیپ نامز رد ار ش دوز لاماک ن اسنا

عضو رد ار ش دوز تیعقوم دناوتی م و دنکی م

نامز رد هک ی دارفا اسبهچ . درواید تسدهب ی لعء

زا و دندرکی م راثیا و دهاجم اعقاو ربمغیپ

فرحنم راکر خا رد ادعبو ، دنتشاد ی گتشدگدوخ

دش ی رگید ریسما هئا ریسما و دندش

ی اهل اسرد نانا مسم تیعضو تادش

بناطی با بعشرد ه رصاحم

زا م شش ای مچنیپ ، مراهچ هئس رد مرکا ربمغیپ

رد و ن اشیا راکر وطن آ ، تشعب

1: همجرت . 218 هیأ (2) هرقد هروس .

و ترجمه دناودخ هار رد هک ی ناسک و دندروا نامیا هک ی ناسک انامه»
ی اراد و مدنرماً دناودخ و ، دندراد ادخ تّمحر هب دیما ، دندرک داهج
(قّقحم) «تسا هصاخذ تّمحر

زج دندیدن یاهراچ هک دش تخس باحضا
و غیلبت زاتسد هکنیا ای و دنک ترجه ای هکنیا
،دش دیدش یلیخنیکرشم راشف .دندردب تلسر
ار ربمغیپروطن آ ؛دش دایز یلیخا هرازا و تیدا
ن آ باحصا امئاد هک دندوب هداد رارق انگنت رد
هنوگچییه و دندوب ساره و فوخر د ترصد
ترصد ماگنه نیا رد .دنتشادن یناج نیمات
زای دایز هده و ربمغیپ ،ملاسلا هیلع بلاطوبا
بلاطوباً بعش نورد ار ترصد ن آ باحصا
فورعم ن لآ و تسان وجدن ابایخن امهر د هک -
ار اجنآ رود و دنداد یاج -تسا دوهشم و
هزم دندنام مشاهی نب زای دارفا و دندرک هرصاحم
،دندوب کلسم و مارم کی رد ترصد ن آ اب هک
رافکن آ زا سپ] .دندرکی متسارح بعش ن آ زا
اضمای اهدهاعم و دندش عمج مه رود هب هکم
و دیرخ زامعای اطبار هنوگچییه هک دندرک
هتشادن ناملسم اب هریغ و جاودزا و شورف
.دش ی رپس تیفیک نیمه هبل اسه و [.دنشاپ

اللهوسر دوجو زانینمؤلاریما ی رادساپ

هس تدم نیا رد ملاسلا هیلع نینمؤلاریما
،تفرن رانک ربمغیپ رداچ زا هظط کی لاس
لامتعا ،ن آ ره رد و دوب ی میخو یلیخ عضو
رد ربمغیپ ناج و دشیم هداد نیکرشم هلمد
و دندیباوخیم ربمغیپ اه بش .دوب رطخ ضرعم
نیا مامت رد .دندوب رادیب حبص ات نینمؤلاریما
فقو ارش دوخ نینمؤلاریما ،لاس هس تدم
ادهشلا دیس هزم د .دوب هدرک ربمغیپ هب تمدخ
اعقاو ،لاس هس تدم نیا رد مه ملاسلا هیلع

1. داد ماجنا یرایسب یاهی گتشدگدو خزا

اب ر بمغیپ هکنیا ات دش یرپسب تیفیک نیمه هب
نامز نامهرد²؛ دنیایم نورید بعشزا باحصا
زا هجیدخ ترضد، بعشرد رصد زا جورخ
ترضدمه ی مک اُلصاف هب و، دوری م ایند
ی مادود مرکا ر بمغیپ و دوری م ایند زا بلاطوبا
بلاطوبا ترضد و هجیدخ ترضد: دوخروایو
هک دنیبیم ی تقو ناکرشم³. دنداد تسد زا ار
هب، دنداد تسد زا ار هانپوتشپود نیا ناناملسم
شراک رگید: «دنیوگی م و دنیوگی م لهد ر بمغیپ
سپ هر ابود اما» «تسیند ی اهلئسم و دوشی م مامت
ناکرشم ی اهتیزا، ی هاتوک تدم تشنگ زا
دوشی م عورش

هب میمصت و هودناراد رد ناکرشم عامتجا الله و سر لتق

شیرق نارسد هک دسری م اجنآ هب راک هصلاح
ی م تروشم هب و دننکی م عامتجا هودناراد رد
ر بمغیپ فیلکتی نعید؛ دننک هچر بمغیپ اب هک دنزادری
نایم زا ار سّدقم دوجو نیا و دننک هرسکی ار
هب ناطیش! دنزی م ی فرحی سک ره! دنرادرب
دیایم لاثم و هفشاکم ملعاردی درم ریپ تروص
هب هذ، دوشی م رهاظ اهنا ی ارب لاثم ملعارد -
ی مریدناشیا زا ردقنیا نوچ؛ ی نامسج تروص
بولقرد دناوتب هک دراد تردق ردقنیا ناشیا و دیآ

¹، «وَبِنَّا لَدَّلَاد»؛ 67 - 63 ص، 1 ج، ماسلا مهیلع بلاطی بآ لآ بقانم .
315 - 311 ص، 2 ج

²229 ص، 6 ج، ی سانشد ماما

هک ی تقو ات... دندوب سوبحم ماسلا هیلع بلاطوبا بعشرد ناناملسم»
ار هماندهاعم، ترضدنآ رابخا و ترضدنآ زاجعا هب دش مولعم
هدراندگی قابم هلالا ک مساب ار ادخ ماند طقف و، تسا هدروخ هخایروم
«تسا

³40 ص، 2 ج، هیلحا قریسلا؛ 35 ص، 2 ج، ی بوقعی خیرات

نیکرشم نیا رانک و - دنک فرصدش دوزخی ایلوا
دنیشنی م

تسا نیا هب منتف نیا عفد هار» :دیوگی می کی
«!دشکب ار ربمغیپ و دور بر فذ کی هک
ی ارب ؛تسیند حیحص نیا» :دیوگی می ناطیش
ی نب ،در بید نایم زا ار ربمغیپ فذ کی رگا هکنیا
،دنربی م نید زا ار وا و دنکی م عامتجا مشاه
«.دنراد تردق نوچ

مینکی م نادنز ار ربمغیپ» :دنیوگی م فذ دنچ
هکنیا ات میهدی م ناند و بآ و ا هب ی اهنزور زا و
«.دور بایندها و دشاب اجنا

نوچ ؛تسیند تسرد مهن نیا» :دیوگی می ناطیش
دارفا بلج ثعاب هک ار ی دوجو نینچ امش رگا
و دنریگی م ربذن اناملسم بخ ،دیر ادب هگذتسا
هبشکی دش نار ادفراطتسا ن کم و ،دنکی مل او سد
تسرد مهن نیا .دنهدهب ی رارف ار وا و دنزیر ب
«.تسیند

وا» :دیوگی می کین آ ؛دنزی می فرحی سکره
هب ار رتشن آ و میدنبد و مینکب ی رتشن راوسد ار
«!میهددهب تکر ح ل نابق یوسد

حیحصد مهن نیا» :دیوگی م و دنکی م در مهن وا
«!تسیند

دنکی می داهنشیل هجوبا هر خلأاب

ن ا طیشی حو تیفیک و فلاخ راکفا اشنم

دوزخی ایلوا هب

نیمه هب¹) مَهْنَائِلُوهَا إِلَىٰ نَوْحُوِيًا نَبِيْطِشْلًا نَّأِ) هَيَا

راکفا نآ مینکی م لایخ ام !تسا ایوگ بلطم

¹: 253 ص ،ی حو قفا . 121 هیآ (6) ما عنا هر وسد
«!دنکی می حو دوزخ نار ادتسود هب نبطایش قیقحت هب»

راگردورپه یحانزا دیایم امن هذ رد هکی نامحر
 لئاسم ناسنا رکف رد نامحر دونج نآ و ،تسا
 هکی فلاخر ایکا نآ یلو ؛دنگی م در او ی نامحر
 و ناسنا دوزتسد ،دنگی م روطخن اسنا ن هذ به
 ،تسین روطنیا یلو .تسا وا دوز رکف هدیاز
 هسلاباً اب هکی سنا و طابتر اءطساو به ناسنا هکلب
 رد ار فلاخر ایکا اهنا ،دنگی م ادیپ نیطایش و
 راکیا نیمه اب ناسنا .دنگی م در او واسفند و ن هذ
 ؛دهدی م رثا بیترت اهنا به و دریگی م سنا ،فلاخر
 ،دیابن هذ رد لئاسم نیا زا هکی رادقم ره به و
 و دوشی م مکی نامحر تادر او زا رادقم نامه به
 نامحر دونج مکمک و دنگی م ادیپ خوسر مکمک اهنا
 مامت ی ناطیش تادر او هکنیا ات دنزی م رانک ار
 ی اءع الله ا متخ ﴿ ائسم ؛دریگی م ار فار ناسنا بلق
 ی نعید ¹ ﴿توشد م هر صبا ی اءو م هممسد ی اءو م هبولق
 سفند و رکف و ن هذ رد تادر او زا هکی چنا ! نیمه
 ی کی به بتسا ناسنا طابتر اءطساو به ،دیایم ناسنا
² ! ناطیش ادبم و نامحر ادبم : ادبم و د نیا زا
 راکیا ی اراد ی صخش هکی دیدید امش رگا اذل
 ،تسا تورم و افسد رکف ش رکف ،تسا ی ملاسد
 سنا و ش شخب ش مارم و ،تسا تواخسد و دوج
 تینانا مدع و تیدوز مدع و صولذ مارم ،تسا
 ی دابم اب و ا ی ناسفند طابتر ا و سنا هکی دینادب ؛تسا
 هکی دیدید ار ی صخش رگا و !تسا یوق ی نامحر
 به ،دنگی م تکر د راکیا نیا فلاخم تهج رد
 ی دابم نآ اب هکی تسا و ا ی ناسفند تهج نآ رطاخ

¹: 209 ص ، 2 ج ، ن آرقه توکلم روند 7 هیا (2) هر قبه هر وسد
 ناشناگدید یور رب و تسا هذ رهمن نانا شوگر رب و اهل در رب دنوادخ»
 «تسا هتفرگار فلناد و هدرپ

²: 253 - 261 ص ، ی حوقفا به دوشد عوجر رتشیب علاطا تهج

و تسا طابترا رد هسلاباً و نیطایش

نَیْطِیْشَلَا نَا: دوشی می‌حو و ا هب اهنأ قیرط زا
ردی ناطیش تادراو نیا و ؛ **(مَهْمَائِلَوَّأَیْ لِإِن وُحُوْیَا**
ظفد ، تیدوخ ظفد ، تسرپل و پ . دیآی می‌اهنأ س‌فند
دوخ ی‌ارب ار زیچمه ، تیعقوم ظفد ، م‌اقم
ار دوخ باسد ، ن‌درک کرتار ن‌ارگید ، ن‌تساوخ
اهنیا ، ک‌لذل اثما و ن‌عرفت ، ن‌درک ادجن ارگید زا
و ا هب قیرط ن‌آ زا هتسویپ هک دنتسه ی‌فاصوا زا
ی‌مذنی کسم ی‌ادخ ه‌دندب نیا دوخ و دوشی می‌ماهلا
و و ا ی‌نونک ل‌احد نیا هک دمهی می‌نش دوخ ! دمهی
اب هک تسا ی‌طابترا ه‌طساوهب و ا ی‌لعفر ا کفانیا
درط ی‌ارب ، فیط و د نیا زا مادکره . دراد اهنأ
زا ی‌کی هک رادقم ره هب ؛ دنتسه ش‌لاتر درگیدمه
رد ، هبلغ ن‌آ راثأ ، دنک هبلغ ی‌رگید رب و د نیا
دوشی می‌ادیپ ن‌اسنا

رب و ، دیناوخی می‌زامند جسم رد دیوری می‌امش
امش ی‌ارب ی‌تجهب و ی‌کبسد و ا فصد ت‌لاد زامذرتا
هبلغ ن‌امحر دونج اجنیا رد ن‌لأ ؛ دوشی می‌ادیپ
هب ی‌تقو . دناهذز رانک ار ن‌اطیش دونج و دناه‌درک
امش ی‌ارب ی‌ترودک ت‌لاد و دیوری می‌رگید ی‌اج
هدمأ ن‌یطایش دونج اجنیا رد هک دینادب ، دوشی می‌ادیپ
ت‌لاد نیا هک ، دناه‌درک هبلغ ن‌امحر دونج رب و دنا
بتسا ه‌دش ادیپ اجنأ رد امش ی‌ارب ت‌رودک

ادتبا زا ی‌نامحر ادبم ن‌آ اب طابترا رد ن‌اسنا
ی‌لو ، تسا طاسبنا و تجهب و ا فصد کی ی‌اراد
و ف‌لاخم تهج رد ت‌کرد ه‌طساوهب ادعب
مک ، ن‌اطیش دونج ن‌آ س‌واسو هب ن‌داد رثا بیترت
و دوشی می‌مک و دوشی می‌ه‌تفرگ و ا زا ت‌لاد ن‌آ مک
ن‌ودب ل‌و ا ه‌لئسم و بلطم ن‌آ ه‌کنیا ات دوشی می‌مک

داجیا وا دوجو ردی اهرض، ندمک نیا هکنیا
ناسنا ناهگان، درواید دوجوهب ار هیبتت و دنک
هب هک دنیبیم و دنکی مهظلام ار شدوخ
ألصاف و دیعت وافت قباس تلاح نآ ابی لکروط
اجنأ هب دناوتی مذأ لاصا رگید هک دراد هی ذلاوط
هی نامحر هی دابم زان دش رود رطاخه بنیا؛ دسرب
تسنا ناسنا دوجو رب ناطیش دونج هی لایتسا و

و افرع مامت و ایبنا و ایلوا مامت هک هی جار دتسا
زا هشیمه و دنراد سرتن آزا، نیلمک و ناگرزب
هب مکمک هک تسنا هئسم نیا، دنتسه رنحرب وا
هی ریگیپ و تادراو هب نداد رثا بیترت هطساو
ناسنا سفن طابترا، اهنأ زان دش ادجو اهنأ ندرک
ن ایش دونج اب

اهنأ اب ناسنا سفن هک هی ماگذه و، دوشی میوق
ناسنا رکف و نهذ رد طابترا نیا، درک ادیپ طابترا
نیا هب ناسنا اذل و دنکی داجیا لمعاس کع
دهدی م رثا بیترت تادراو

ن تشکی ارب ل هجوبا رب ناطیش تاناقلا

مرکا ربمغیپ

نیا نیکرشم هی ارب ناطیش زین سلج نیا رد
رد ام هی ارب هک هی ناطیش نامه، دش مّسجم روط
ام نکیلو دوشی مّسجم تاظح زا هی اظح ره
هی لیخ اجنأ رد رگید اهتنم، میرادن علاطا و ازا
باسد هب دهاوخی م نوچ؛ دما هدنکت سوپ و کُر
رگا: دیوگب دهاوخی مهصلاخ و، دسرب ربمغیپ
ن غور رد ام نادرگید، دوشد هتشادر ربمغیپ نیا
هی جایتحا رگید و میرادن هی تمحز چیه رگید! تسنا
تروصد هب اجنأ اذل! میرادن ش شوک و شلات هب
؛داد ناشن ار هار دما و درک هولج اهنأ هی ارب

می هئارا ی بوخ هار امش هب نم» :تفگ ناطیش
لهجوبان هذ رد و رکف رد ار رکف نیا و «!مهد
ش دوخ، داد رارق ار رکف نیا هکی تقو و داد رارق
ریرقت و دییات ار رکف نیا و تسشنی رانکرد زین
!درک

روطچ هک، تسا هار فئارظ زا یکی نیا
ش نهذ هب ی بلطم، دشاب هجوتم هکنیا نودب ناسنا
ش دوخ ادعب و تسا هدمآ اجک زا دنادی مذ و دیایم
مه لااح؛ دنکیم ریرقت و دییات ار نیا و دنیشنی
هکی سک نآ مه و تسا هدرک دییات هکی سک نآ
ود هب و تسا یرگید صخش، تسا هدر و
رکفل و؛ دنکیم هولج و دیایم فلتخم تروص
نآ ابناسنا دید هکی تقو و دنکیم اقلان هذ رد ار
و دنزیم رکف نآ یاضما هب تسد، دراد طابترا
.درانگی مه حصن آر ب

لهجوبا و درک ریرقت ار لهجوبا رکف ناطیش
:تفگ

هکن اشتر دق و اوق، دنتسه هفیاط کی شاهی نب
ره زا ام رگا سپ، دسری مذ فیاوط ههمه هب
دنوشب رفل هچ هکنیا ات میر و ایبر فذ کی هفیاط
، دنرب نید زا ار ربمغیپ رفل لهچ نیا و
صاصقه همه زا دنناوتی مزرگید اهینیا نیاربان
هچ ره مه ام، دنریگی مه مید دبلا و دننک
!دوشی مامت هئسم و میهدی م اهنا هب دنه اوخ
، لهجوبا یا! تسا ی بوخ رکف بجع» :دنتفگ
«!ی درک مامت ار هیضق

هب روتسد و نارفادیک زا ربمایپ علاطا
ترجه

بلطم نآ و تسه اجنیا رد بلطم کی اهنتم
نیا و دنکیم رکف و دنیشنی م اهینیا هک تسا نیا

ی‌تسد ن آ ز ا اما؛ دنجنسی م ار فرطن آ و فرط
 هرهاق تیشم ن آ ز ا، دنربخی بتسلااب ن آ هک
 ربخ، تسا اهه‌دارا همه قوف هک راگدرورپ
 هکی سک ن آ اما، دنهدی م ماجنا ار اهراک! دنرادن
 لا و؛ تسا یرگید صخشد، دنادرگی م ار روما
 رد ایند همه هک تسا مولعم، دشابن روطن یا رگا
 !دوب دهاوخی سک هچتسد

دش ن یا ربارق و دنتفریذپ ار بلطم ن یا اهنآ
 تحار تسال احد رد ربمغیپ هک بشد کی رد هک
 .دنربن یذرا ار ناشیا، تسا

دش ل زان ربمغیپ رب هیآ ن یا اجنیا رد:

كُوْلُتَقِيْ وَ اَكُوْتَبِيْثِيْ اَوْ رَفَكَ نَيِّدًا لِكِبِ رُكْمِيْ دَاوِيْ
 رِيْذُ لِّلّٰهٖ اَوْ لِّلّٰهٖ اُرُكْمِيْوَنَ وُرُكْمِيْو لِكُوْجِرْحِيْ وَ ا
 1. (ن یرکماً)

ار و تاپ هک دنک هلید دنهاوخی م نیکرشم»
 و تاپ و دنهدب رارق نادنز رد و دنک ریگتسد
 هکی تلحرد، دننکب جارخا ار و تاپ و دنشکب ار
 ن یا همه قوفام ادخ) تسا رتلااب ادخ رکم
 «!(تسا اهه‌لید

رب ادخ ت محر»²؛ «مِی شَلُّک تَعَسُو یَتَمَحَّرَو»
 و هسلااباً دونج هامت رب ی‌تد) زیچ همه
 «!دراد یرترب (نیکرشم

ربمایپ ترجه ن ایرج رد نینمؤماریم اراثیا

مرکا

دندما نینمؤماریم غارس هب مرکا ربمغیپ
 اهنت، ی‌تبعقوم نینچ ی‌ارب صخشد نیرتهب
 ربمغیپ ن یا ی‌تسار. تسا ماسلا هیلع نینمؤماریم
 ی م هچ دوبن مولعم، تشادن ار نینمؤماریم رگا
 ای: «دندومرف و دندما نینمؤماریم غارس هب! دش
 «!منک ترجه ن م هک تسا هدمآ روتسد، ی‌لع

30.1 هیآ (8) لافنا هروس

156.2 هیآ (7) فارعا هروس

ترجه ،الله مسب» :دندومرف نینمؤملاریم
«!میورب و مینک

همه ،دوشی مذ هکی روطنیا» :دندومرف ربمغیپ
دنداد دصق نیکرشم !دنوشی م هجوتم و دنمهفی م
!دنربن پیزا ارم و دنوشل خاد ن م لزنم رد ه نابش
ی م وت رگا هک دشاب روطنیا دیاب ترجه ه و حذ
زا مناوتب ن م اتی باوخب ن م ی اج رد دیاب ی هاو خ
نیا

«!مورب نوری لزنم

ایه درادن ی بیع» :دندرک ضرع نینمؤملاریم
«!مباوخب امش ی اج رد مرضاد ن م ،الله لوسر
،ی باوخب ن م ی اج رد رگا» :دندومرف ترضد
«!دنناسری م لتق هب ن م ی اج هب ار وت
میراد !ن دیدنخ هب دندرک عورش نینمؤملاریم
هب ملسد امش ایآ» :درک ضرع و دیدنخ ترضد هک
«!دیسری م هنیدم

«!هلب» :دندومرف ترضد

،تسین ی لکشم» :دندرک ضرع نینمؤملاریم
«!تسین ی مهم رما ،ن دش هتشک !دنشکب بخ
هکی تقوی نعید ،دنداد تراشب ترضد نیا زا دعب
لوسر هار رد ن دش ادف و ن دش هتشک نینمؤملاریم
تراشب و ا هب ترضد ع قومن آ ،دندرک لوبق ار ادخ
«!یوشی م قحلم ن م هب زین وت ،ی اعای» :دنداد
ی مذ تراشب هک ل و ا زا !دما تراشب ع قومن آ
ی م هتشک ،ی یاید وترگا» :دنیوگی م ادتبارد ؛دند
ایه دنکی م لوبق ؟دنکی م راک هچ دننیب ات «!یوشد
طقف» :تفگ و دیدنخ نینمؤملاریم هکی تقوی هذ
ی دومرف ی مهم زیچ هچ بخ !؟دنشکی م !؟نیمه
«!؟الله لوسر ای

:دندومرف ربمغیپ ،دز ار فرد نیا هکی تقوی
ی م قحلم ن م هب هنیدم رد م ه وت هک داب تراشب»
«!یوشد

!تسا نیمه رد ام و نینمؤملاریم نید قرف

ن ینمؤمار یم ا ه صلاح ،تسا ل ص فم ش نایر ج
ما گنه رد نیکرشم .دیباو خ ربمغیپ ی اج هې و دما
دندش رو همد تر ضد ا ن ا ذ ل خاد هې ر ج ف ع و ل ط
دندید نیکرشم و ت سا خ ر ب ا ج ز ا ن ینمؤمار یم ا و
!تسا ربمغیپ ی اج هې ن ینمؤمار یم ا هک

؟تسا هتفر اجک ربمغیپ ،ی ا ع ا ی : -

ن م ت س د هې ا ر ر ب م غ ی پ ر گ م : د و م ر ف
«!! دیدر پس

زور هس اتو دندما ن ورید ټمکه ز ا م ر ک ا ر ب م غ ی پ
زور هس ن یا ر د و ،دندش ی فخم رو ث ر ا غ ر د
ی م ا ذ غ ت ر ض د ن آ ی ا ر ب ه ن ا ی ف خ م ن ینمؤمار یم ا
ن آ و ف ر ط ن یا ن ی ک ر ش م ی ت ق و ه ک ن یا ا ت ؛ د ن د ر ب
ا ر ت ر ض د ی ل و د ن د ر ک ص ح ف ت و د ن ت ش گ ا ر ف ر ط
ت ک ر د ه ن ی د م ت م س ه ب ت ر ض د ، د ن د ر ک ن ا د ی پ
ی ف خ م ا ه ز و ر و د ن ت ف ر ی م ه ا ر ا ه ب ش ه ت ب ل ا ، د ن د ر ک
ت ر ج ه ن ا ی ر ج ¹ . د ن د ی س ر ه ن ی د م هې ه ک ن یا ا ت د ن د و ب
² . ت س ا ل ص ف م ی ل ی خ ه ن ی د م هې ر ب م ا ی پ

ه ل ی ل ر د د و خ ر ا ث ی ا ز ا ن ینمؤمار یم ا ی ل ا ح ش و خ

م ر ک ا ر ب م ا ی پ هې ق ش ع ت د ش ه ط س ا و ه ب ت ی م ا

ن ینمؤمار یم ا ه ر ا ب ر د م د و خ ا ب ی ت ق و ک ی ن م
ت ر ض د ز ا ر گ ا ه ک م د ر ک ی م ر ک ف م ل ا س ل ا ه ی ل ع
ه چ ، ی د ی ب ا و خ ر ب م غ ی پ ی ا ج هې ه ک ی ت ق و : د ن ن ک ل ا و س
؟ ی د ر ک ن س ر ت س ا س د ا ا ی ا ؟ ی ت ش ا د ی س ا س د ا

، د و خ ر م ع م ا م ت ر د ن م : د ی ا م ر ف ی م ت ر ض د

¹ ؛ 69 - 61 ص ، ی ر و ل ا م ل ا ع ؛ 277 - 272 ص ، 1 ج ، ی م ق ل ا ر ی س ف ت
338 - 335 ص ، ی د ن و ا ر ، م ل ا س ل ا م ه ی ل ع ا ی ب ن ل ا ا ص ص ف

² ص ، 19 ج ، ر ا و ن ل ا ر ا ح ب هې د و ش ع و ج ر ر ت ش ی د ع ل ا ط ا ت ه ج 2
103 - 28

«مدنارنگذی شوخ ن آهباری بشد

ی دج باطم ،دنکی مندی خوش نینمؤملاریم
زا هیضه؟ تسای باسده چی وری هیضه نیا! تسای
تسای رارقه چی

نینمؤملاریم هک ار ییاهرماک ناسنا هکی تقو
،دنکی سرربتسا هداد ماجنا هنیدم رد ماسلا هیله
زا و دود ربمغیپ قشاع نینمؤملاریم هک دنیبیم
!درکی منس اسحا ی دوجو چیه دوخ

دیشد هک دش ادیپ مهنذ رد رکفنیا ،ن آزا دعب
:دشاب رارقنیا زاباطم

قرغ و دزادنایم ایرد رد ار دوخ هکی سکی
نتفر نیدزا و سابا ندشس یخزا رگید ،دنکی م
؛درادن یساره دوخ سابا تایوتحم و رتشگنا
دصق و دزادنایم ایرد رد ار ش دوخ هکی ناسنا
دوشد سیخ شسابا ،دورب ایرد رققه هک دراد
ی اهلئسم ،دتفید شتسد زا رتشگنا ،درادن ی بیع
دنکی مروطخی سکه هچن هذ بهرماکفانیا! تسیند
و

ی سکن آ؟ دنکی مهجوتل ناسم نیا بهی سکه هچ
هتشاد ظفحت دوخی دوجو راثان آ ربه اوخی م هک
ادتبا رد ماسلا هیله نینمؤملاریم اما ؛دشاب
:تفگ و درکت سرد و هیفصت ار ش دوخ باسده
ن آ میه اوخی م و میراد حور کید و ندب کیدام
؟مینک راکه هچبذ ؛مینکت سرد ار نامسفنو حور
ی م راتفرگ حور و ندب نید داقت رد ناسنا ی هاگ
حور و سفنای دراد هگزار ندب ایامکنیا رد ،دوشد
تیدان ندب ،دناسرب لامک بهر ار حور ده اوخب! ؟ار
حور ،دراده گنجیحصد ار ندب ده اوخب ؛دوشی م
:تفگ و دما نینمؤملاریم! دنایم زابا تکر حزا

!دش، دش چرهر رگید، میراذگی مرانکار ندبام
 رد لاصا، دود ربمغیپ قشاع نینمؤماریم
 میمنس اسحا ربمغیپ زا ریغ یزیچ دود دوجو
 زا ریغ نینمؤماریم ائیم رد یزیچ چیه، درک
 ربمغیپ دوجو زا ریغ و ربمغیپ یگذر و تایح
 می ربمغیپ رانکار د ارش دود ی تقوی نعید؛ دود
 هذ اذل! ارش دود هذ، دیدمی ربمغیپ طقف دید
 ی تحار تساهذ و درکی مرؤصت دود یارب یباوخ
 ی رؤصت چیه؛ ار ربمغیپ ی اوسا ایند رد ندوب هذ و
 هئاک، دود ربمغیپ دوجو رؤصت زا ریغ ش هذ رد
 چیه هک دود ی ناجی بدب کی طقف نینمؤماریم
 ار ی پاهراک هکنیا زا ریغ درادن ی شزرا هنوگ
 !دود درک رؤصت ارش دود و وطنیا! دهدب ماجنا
 ی رایسب دارفا هک تسای بلطم و ایضق نامهنیا
 !دنتسه لفاغ و دندوب لفاغ هتکنیا زا

هبق شاع تابثا و یرون تادم ملاک دقت ادخ

هبی تبسانم هب هکی تقوی یرون تادم موحر م
 هکنیا و دسری م بوبحم رد بحم یانف تحب
 می عورش، دنیبی مذ بوبحم زا ریغ یزیچ بحم
 :دیوگی م و ن تفرگ هیرخس هبار بلاطم نیانک
 دناز تبحم لاصا، میرادن قشاع ام لاصا
 و تسای فلاخی اهار اهنیامامت؛ میرادن
 یهار چیه و، تساراکدرور پریسم فلاخر ب
 تلامک هبن دیسر و ی نید فراعم کاردا هب
 !تسای ویند روما کی طقف اهنیام و، درادن
 قداص ماما زابانیا رد ناشیا دعب و
 :دنکی مرکز می تیاور ماسلا هیلع

«قشعلا ام، الله و سر نیانی» : دسری م ترضدن آزا قداص ماما باحصا زای کی
 «تسیچ قشاع تیعقاو و تیفقد»
 ، الله رکذ ن ع تاذ بولق» : دیامرفی م ترضد

بیاهد ز ا تسا تربع قشع¹؛ هریغ بَد الله اهقانداف
دنوادخ سپ، تسا هدش ی لاذ ادخ دای ز ا ه
«تسا هدناشچ اهنا هب ار دوخ ریغ تبحم

دیامرفی م ناشیا دعب و

ن ادب افرع و ناگرزب ز ا ی لیخ هک ی بلطم نیا
ی دحاو تقیقد، قشع»؛ دنیوگی م و دنال نأق
ی زاجم ی اهت تبحم و اهقشع نیا و تسا
ی قیقد تبحم نام هب تسا نکم هرخلأاب
ش فلاخ و، تسا فلاخ نیا² «!دوشب ی هتتم
درادن نامکا هکنیا ی ارب؛ تسا ناهر ب هب م ه
رد اهتتم، دشاب روتسد فلاخر ب ی سک ریس م
³!دسرب روتسد ن آ هب هجیتد

هار؛ تسا ی گدنب و تعاطا هار ادخ هار
!تسین فارحنا هار، تسین ی چیپرس و تفلخم
ز ا دیاب دینک ی ط ار ی ریس م دیهاوخی م ی تقو امش
رگا، دینک تکر د ش دوخ ن ابایخ ن آ و هداج ی ور
نیا هک ی دصقم ن آ هب هاگچیه دیور ب ههارید ز ا
نیاربان ب. دیسری مذ، دوشی م ی هتتم ن آ هب ریس م
شپ رد روتسد فلاخر ب ار ی هار ناسنا رگا
،دسرب دصقم هب هار نیا هک درادن نامکا، دریگب
دروآی مرد رسد ی رگید ی اج کید ز ا هکلب

هر نیاک *** ی بار عا ی ا هبع هب ی سرذ م سرت
تسا ن اتسکرت هب ی وری م و ته

هک ار هچنآ و، تسا رگید هار کید هار
ی رگید بلطم، تسا هداد روتسد راگدرورد
!تسا

ضرع دیاب ی روند تدم ن خسد هب عجار اُما

¹ اب، 140 ص، 1 ج، عیارشلا لاء؛ 668 ص، قودص خیش، ی لاملا
فالاتخا یردق

² 75 ص، 3 ج، راونا بلطم هب دوش عوجر هنومذ باب ز ا

³ 328 ص، ی روند تدم، ناملس ل ناضفی فن محرلا سفن

⁴ 6. تیاکد، ناشیورد قلاخا رد مود باب، ی دعسد ن اتسلگ

منک:

هکنیا نودب هکتسا نیا یارب بلاطم نیا مامت
لها و دشاب هتشاد صصختی اهلسم رد رذکی
هکی لئاسم . دنکب رظن راهظا دهاوخب ، دشاب نرف
روما زا ثحب عطید رد دیاب ، دراد ی ناسفند تهج
طوبرم هکی بلاطم و ؛ دوشد تبحص اهنا زا ی ناسفند
اهنا زا ش دوزخ یاج رد دیاب ، تسا رهاظ هب
ی م ثعاب ایضه ود نیا نید طلخ . دوشد تبحص
ی تواضقه زیند یرگید دروم رد تواضقه هک دوشد
دشاب فلاخ و باوصان

روما نیا زا هک امش ! راوگرزب تدم بانج
و یونعم ثحابم رد هک امش ، دیرادن ی علاطا
صحتی رظن و یلمع نافرء و ی قیقذ لئاسم
زا ثحب امش تیسو صخو هزاراب اهنتو دیا هدرکن
رد دیناوتی مذ ، تسا لاجر و ثیدحت اور ل اوحا
دینکی م رظن راهظا ؛ دینکب رظن راهظا دروم نیا
! دیانرد تسرد امش رظن تسا نکم اسبهچ و
ی لصد مرکا ربمغیپ زا ملسلا هیلع قداص ماما
:دینکی م تیاور ملس و ملا و هیلع الله

1؛ **بِهَنْجَلٍ نَمَلْسِ نِم نَمَلْسِ قِشَعَلًا نَهَنْجَلًا** ن
دراد ق ایتشا ناملس رادید هب تنج هک ردقن آ
ناملس ردقن آ ، تسا ناملس رادید قشاع و
«! درادن تشهب هب ی هجوت

لقذ ی تیاور هعیش یاملع زا یضعب هکنیا ای
:دندومرف هک مرکا ربمغیپ زا دنکی م

**اهَبْحَأ و اهَقْنَاعَفَ دابِعَا قِشَعَنَم سِانَا لَضْفَأ
وَهْفَ ، اَهْلَ عَرَفْتِ و هِدَسَجِبْ اَهْرَشَابِ و هِبَلْقِبْ
مَأ رِسْعُ يْلَعُ ، اَيْنُدَلَا نِم حَبْصَا مِ يْلَعِ يْلَابِي لَا**

1. فلاتخا یردق اب ، 282 ص ، 2 ج ، نبطعاولا تصور

1! رِسِيْ اِدْع

نَأْنَم تَمَّا دَارْفَا زَا لَضْفَا وَ دَارْفَا نِيرْتَهْبِ
هَكْنِيَا هَنْد؛ دَشَاب تَدَابَع قَشَاء هَك تَسَا يَسَك
قَشَاء هَكْلِب، دَشَاب هَتَشَاد تَسُوْد اَر تَدَابَع
«!دَشَاب تَدَابَع»

نِيَا رَد اَر «قَشَع» ظَفْ مَرَكَا رِبْمَغِيْب دُوخ وَ
2. دِنَاهِدْرَكَل مَعْتَسَا ثِيْدَا حَا

اِدْخ تَدَابَع تَفِيْقِدْ

تَدَابَع؛ رَاگْدِرُوْرِيْ اَبَلِ اَصْتَا يَنْعِيْ تَدَابَع
زَا يَنْعِيْ؛ نَدْنَاوْخ زَا مَنْد هَنْد، تِيْدُوْبَع مَاقِمِ يَنْعِيْ
بَلْطَم نِيَا هَظْحَ كِي، رَاگْدِرُوْرِيْ اَبَلِ اَصْتَا رَظْن
نِيَا رَكْفِ وَا نَهْزَا نَأْ كِي، دُوْرْدَن وَ رِيْدِش نَهْزَا
رَكْفِ نِيَا يَاجَهْبِ رَاگِيْد رَاكْفَا وَ دُوْرْدَن وَ رِيْدِ مَيْضَقْ
دِنَك رُوْطْخ وَ اَنَهْزَا رَد رَكْفِ نِيَا اَمْنَاد وَ دَنِيْشَنْد
دِرَاد وَ تَسَا ضِيْرْمِش اَهْچِب هَك يَرْدَام لَثْمِ يَنْعِيْ
زَا وَ تَسَا هِدْرَكَل غَبَارِش اَهْچِب وَ، دُوْرِيْ مَآيْنِد زَا
نَأْ هَبْ نَبَايْخ نِيَا زَا وَ فَرَطْنَأْ هَبْ فَرَطْنِ يَا
هَچِب نِيَا هَك تَسَا يَسَكَلِ اَبْنَدِهَبْ وَ دُوْدِيْ مَنَبَايْخ
اِدْغ رَكْفِ هَبْ عَقُوْمَنَأْ رَد رَدَام اِيَا! دِنَك بُوْخ اَر
اِيَا؟ تَسَا لَزْنَم رَكْفِ هَبْ عَقُوْمَنَأْ رَد رَدَام اِيَا؟ تَسَا
رَد اِيَا؟ تَسَا رَاگِيْدِيْ يَاجِ اِيَا رَاگِيْدِيْ سَك رَكْفِ رَد
؟ تَسَا كَلْذَلِ اَثْمَا وَ لَزْنَم هَبْ طُوْبِرْمَلِ نَأْسَم رَكْفِ
هَتْسَشْد اَهْفَرِظ، تَسَا هَدَش وَ رَاچَلِ زَنْم زُوْرْمَا اِيَا
نَأْ رَد رَدَام رَاكْفَا مَامْت، رِيْخ!؟ تَسَا هَدَشْنَا يَهْدَش
رَتْدُوْز هَچْرَه هَك تَسَا مَيْضَقْ نِيَا هَجُوْتَم، عَقُوْم
وَ اَفْش هَچِب نِيَا هَك دِنَا سَرِبِيْ يَاجِ هَبْ اَر هَچِب نِيَا

1 ج، رَاوَنْلَأْ رَاچِب؛ 112 ص، رَاوَنْلَأْ قَاكْشَم؛ 83 ص، 2 ج، يِ فَاكْلَا
253. ص، 67.

2 تَبْحَم بَا بَرْد هِدْرَاو تَايَاوَر وَ تَايَا نُوْمَارِيْب رَتْسِيْب عِلَّاطَا تَهْجِ
ص، 3 ج، تَادَاعْسَلَا عَمَاچِ هَبْ دُوْش عُوْجَر، لَاعْتَم دِنُوَادْخِ هَبْ قَشَع وَ
150 - 156.

!دنک ادیپ تّحص

:دیامرفی م مرکا ربمغیپ

اب طابترهک تسا ی درف ن آ ، دارفا نیرتهب
هرک ادیپ خوسر و اسف زرد راقن آ راگدروپ
دوخ ل ادهب ار و ا ی نآ کی هک تسا
ن دپ تقون آ» ؛ هسج اهر شایف ، درانگی من او
«!دناشکی م هئسم نیا ل ابد هب م هار دوخ
دوشد هرو آر بش بلطم هک دهد ل امتحاک اجره
ش تجاد دهد ل امتحاک اجره ، دوری م اجنآ رد
ی لمع ره ، دنکی م رفسد اجنآ هب دوشد اور اجنآ رد
هدایپ و ار بلطم نیا دناوتب دهد ل امتحاک
عیضه نیا مکنیا ات دهدی م ماجنا ار لمع ن آ دنک
میدوبن روطنیا امرگا اما . دوشد ادیپ و دوجو رد
ریاس و بلاطم ریاس رانک رد ار بلطم نیا و
رد میتسه هجوت م ن آ هب هژمزور رد هکی لئاسم
هب مکل ؛ میسری من ماقم نیا هب ام ، میتشاد رظن
رادقم نام هب ، میتسه هئسم هجوت م هکی رادقم
مینامی مزاب یقبرزا و میوری م ولج

:تسا ی تیعموم نینچ رد هکی سک

ی اء ما رسء ی اء ، ح بصاً ام ی اء ی لابی لا وهف
ش راگزور هک دراند ی قرف و ا ی ارب» ؛ رسپ
ش اهرمزور لئاسم ایآ ؛ درنگی م روطچ
«.درنگی م ی تحار هب مکنیا ای درنگی م ی تخسهب
ی زیچ هب هژمزور لئاسم نایرج رد رگید
ههجون آ رد ار ش دوخ رکف امئاد و ، دراند هجوت
دهدی م رارق

¹ ماچ رعه دشاب هچرگ ، تّنج تسه *** مام وچ دشاب ی خرف سوپ اجکره

، درک ادیپ طابترهک راگدروپ اب ناسنا هکی تقو
ذئاذل مامت هک دیای م و اسف زرد طابترهک نیا زا ی تّذ
!تسا چیه و ا ی ادهب ایند

¹ مؤسرتفد ، یونعم یونثم

مجاهم ناکرشم هب ی لع تر ضد باطخ تیبملا ائید رد

هجاوم نینمؤمار یما اب و دندما رآفک ی تقو
ربمغیب ی اجهب ار ی لع: دنتفگ رگیدمه هب، دندش
ی اجهب ار نیا و تسیندش دوخ هک لا اء «!میشکب
!مینک تسیند هب رسد ار نیا بء، تسا هدناشد دوخ
:دومرف نینمؤمار یما

هداد ی تردق نم هب ادخ؟! دینکی م ی لایخ هچ
تردق نیا ایند ی افعض مامت هب رگا هک تسا
هب ادخ! دنوشی م ایوقا زا همه، دینک میسقت ار
هب ار ن آزا ی خرب رگا هک تسا هداد ی مدع نم
امدع زا اهنا مامت، دینک میسقت ایند ل اهج مامت
رگا هک تسا هداد ی مدع نم هب ادخ! دنوشی م
ایند فعضتسم دارفا مامت هب ار ن آزا ی خرب
ی م امش! دنوشی م میلد اهنا همه، دینک میسقت
ی م ار نم؟! دیربب نید زا ار نم دیاوخذ
فعض س اسحا نم رد دیاوخی م و دیناسرت
1!؟ تسیچ اهفرد نیا، اءک فعض؟! دینکب
ی لع، ایندلا نم ح بصاً ام ی لع ی لایب لا وهف»
رد اذل! درادنی سرت رگید وا «!رئی ی لع م ا رسد
نیا رد ندرک رظن راهظا، ی تیعموم و عضو نینچ
بالطم نیا. تسا تاهابتشا نیرتگرزب زا هلئسم
ی ونعم رسید و ی نطاب رسید هک دیوگب ی سک دیاب ار
دناوتی م هک تسوا، دشاب هدرک تاماقم مامت رد
دناوتی مزی رگید سک لا و، دنک رظن راهظا

هرا برد نیهلأتمار دص موحرم تا ایبا ادخ هب قشع

ی م، دراد ی راعشا نیهلأتمار دص موحرم
:دیامرف

ی دجو² هب نیداً در فب هدم ی او *** ی وهلا ی فن بیحملل ی تشدب هانم
!س انلا فعنشد لاولق شعلا بیطاً ام *** س أب نم قشعلا ی فام و تُقشع ی نا

1. 469 ص، ماسلا هیلع ی رکسعلا نسحلا ماملا ی لب بوسنملا ریسفتلا
2. هب شیعاً: ل خ

و ،د نراد ی فلتخم ب هانم نیبم» :دیامرفی م
هب ،دوخت اساسا رد و دوخی او هر د ی سکر ه
مراد ی بهزم نم اما ؛ دوری م ی قیرط هب و ی هار
نیا نایم زا ! دراد نم هب ص اصتخا طقف هک
بهزم نم ،د نراد ی فلتخم ب هانم هک ی نیبم
نم محازم نارگید ی لو ؛ مدرک رایتخا ار قشع
مارم و بهزم ن آرد نم هک د نراذگی مذو دنوشی م
«! موربش یپ دوخ

چیه هک مراد ادخ هب ی تبم نم :دیامرفی م
!تسا هتفرگزار فار نم دوجو وازا ریغ ی زیچ
تابثا و قشع هرابرد ثحب زا دعب ناشیا
ی عقاو تقیقد و تیعقاو کی قشع» :هکنیا
،ب هانم نیا عیمجنایم زانم» :دیوگی م ،«تسا
باختنا مدوخ ی ارب ار مرم نیا و بتکم نیا
ن هذ ی اهلسم چیه و بلطم چیه نیاربانم ؛ مدرک
هَیضَة نیمه طقف و ،دریگی مذش دوخ هب ار نم
«!س بد و تسا

هُدَعَا قِیْرَطْ زَا اِدْخْ هَبْ قِشْعْ تَابِثَا فَرِشَا نَاکَمَا

نیا هب عجار میهاو خبام رگا ،رگید ترابع هب
نیا ،مینک تبحص ی نف و ی ملاء تروصب هلسم
:درکی سررب ار بلطم ناوتی م روط
ماند هب تسا ملاء لها و اهه بلط نیدرد ی بلطم
کی امش رگا :ل اثمب اینم² فرشا ناکما هُدَعَا
هُدَعَا ،دیشاب هتشاد ملاء نیا رد ی ئیطب تکرحد
رتعیرسد ی تکرحد هک دنکی ماضتقا فرشا ناکما

1. 5 ص ، 1 ج ،ن یهلا تملا ردص ،ل صا هسد هلسر
2. 7 ج ،تعبیر لاً تیلعلل رافسلأا ی ف تیلعلتلا تمکلا هب دوشد عوجر
244 - 258 ص

هتشداد قاطم تکر د هکنیا ات ؛ دشاب مه نیا زا
و ، درادن دوجو ی تکر د رگید ن آ زا دعب و دیشاب
ی ژرنا هب دّام ، ی زورما ی ا هه یضرف رب انب لاثم
رگید هک دوشد لیدبت

ضرف ای . درادن دوجو ی تکر د ، معقومن آ رد
ار ی ئزج ملع کی ایند نیا رد ام رگا هک دینک
تدم هب هتشر کیرد ی صخش لاثم و مینک روّست
فرشان اکما دّعاق ، دشاب هدناوخ سرد لاسد کی
مه نیا رب لاسد هس و لاسد ود هک دنکی ماضتقا
ألحرم هب ملع نیا رد هکنیا ات ؛ دشاب هتشداد دوجو
ی رترب ملع چیه رگید ی نعید ، دشاب هدیسر قلاطا
و . دشاب هتشداد قّقحت و دوجو ، ملع نیا قوفام
نیا دشاب گنشقه ی زیچ رگا ، لامج روطنیمه
لامج هک دسرب ی اهترم هب ات دراد ی بتارم ی گنشقه
راگدرو رپ لامجزا اتسا ترابع هک ، دشاب قاطم
ن آ رد قلاطا قّقحت ، فرشان اکما دّعاق
؛ دنکی ماضتقا ، رملاّس فذ و عقاو رد ار فصو
ای دراد دوجو ایند نیا رد ی صخش نینچ ایآ لامح
بتسا ی رگید بلطم کین آ ، هذ

ادخ هب قشع بابرد ی تایاور و تایآ
ن آرقه ایآ رد : بتسا نیا رد ام تبحص لامح
هکنیا ای 1 ، ﴿لِلّٰهِ اَبَدٌ دَشًا اَوْ تَمَاءٌ نَّيْذًا وَّ﴾ : میراد
لَعجا و» : دیامرفی م ملاسلا هیلع نینمؤماریم
ام و 2 ، «أَمَّيْتُمْ كَبَّجِبِ ي بَلَقَ و اَجِهًا كِرِكْذِبِ ي نَاسِلِ

¹ ی قرواپ ، 190 ص ، ی نیعو و ی ملع دیحوت . 165 هیآ (2) هر قب هروسد
3:

تسود رتشیب زیچ همه زا ار دنوادخ ؛ دناهدروآ نامیا هک ی ناسک و
« . دنراد

² ، ی حوقفا . لیمکی یاعدزا ی زارف ، 850 ص ، 2 ج ، دجهتملا حابصم
652 ص

و بلق [و ! نادرگ ایوگ ترکز هب عَکُو اب و اَمْناد ار منابز] ، ار اگدرو رپ
« ! نادرگ تدوخ اناوید و نارید ارم ریمض

تر ابع تّبحم نیا . میاه در کاضما ار تبّحم لصا
 ی تقو ن وچ ؛ عی شد ود نید تّیود عفر زا تسا
 نآ ، دنکی م ادیپ تبّحم ی بوبحم هب تبسن ناسنا
 می ادج بوبحم نآ زا ار وا هک دوزخ ی دوجو راثا
 نآ نید و دوزخ نید هچنآ و دراذگی م رانک ، دنک
 سفذ و بوبحم دوجو سفذ طقف ، دبایی م بوبحم
 ثعاب هک ترثک راثا نآ اما ؛ تسا وا دوجو
 ، دوشی م بوبحم نید و وانید فالاتخا و تینونید
 1. دوری م نید زا م کمک

نیا و دیشاب هتشداد تسود ار ی صخش امشرگا
 اب بخ ، دشاب ی نرج اءلحرم کی رد ی تسود
 دراد ی تآیصوصخ هچ وا هک دینکی م رکفن اتدوخ
 هب هجوت اب و ، مراد ی تآیصوصخ هچ نم و
 لامد . دوشی م ادیپ ی تبّحم ، ود ره تآیصوصخ
 و وا تآیصوصخ زا ، دش رتشیب تبّحم نیا رگا
 نم هکنیا ! دینکی م مک مادم ن اتدوخ تآیصوصخ
 ناترظ رد ی لیخ ، درادن ل و پ وا ی لو مراد ل و پ
 نیا ، درادن مء و ا ی لو مراد مء نم هکنیا ؛ دیآی مذ

1: 3 مقیلعته ، 191 ص ، ی نیعو ی مء دیحوت
 ی ناسک و « (165 هیا (2) مرقب هروس) ؛ ﴿لِلّٰهِ اَبْدٌ دَشًا اَوْ تَمَاءٌ نَّیْذِلَاوُ﴾ (هیا) «
 قشع .» دراد تسود رتشیب زیچ همه زا ار دنواذ ؛ دناه دروا نامیا هک
 نآ تبّحم نیا همزلا و . دناسری م ی ادخ هب ار وا تبّحم طرف و نامیء و
 تحدر و هومذ ادخ میلسر ار دوزخ ل لاقتسا و رایتخا و هدارا هک تسا
 دیامرفی م هکنانچ ؛ دریگی م رارق ی و مقطم تیلو و ق لطم ی تسرپرس
 ﴿نَیْذِلَاوُ ی لَوُ هَلَاوُ﴾ (68 هیا (3) نارمعلأ هروس) ﴿بَنَیْمُوْمَلًا ی لَوُ هَلَاوُ﴾
 ﴿رَوْنَلًا ی لِاِتْمَلْطَلًا نَمُّ مَهْجَرِ حَیْ اَوْ تَمَاءُ﴾ (سوره بقره (2) آیه 257).
 دوزخ و دوشی م ققحتم و ا ی ارب دیحوت تقیقد هک تسا زرم نیا رد و
 ترضد ر و ذ مء و تردق و تایدن ار کی بی ابرد رد ضحم ی نافار
 ی ناف و لحمضم و وحم ار ت ادوجوم هقیقب و دوزخ و ، درگنی م تیدحا
 ی تیراع و ی زاجم دوجو ی اراد ار عایشا مامت و ، دنیبی م ش تمظع رد
 ارفار ی وسام مامت ، ق دوجو ش رتسگ هکی روطه ب ، دیامنی م دهاشم
 تحب تاذ کی و ؛ تسینرود تقیقد س مشن آش باتزا ی امرذ و هتفرگ
 خاک و دوجو رسارس هک تسا ی درداق میکد ملاء رعاش کر دُم طیسب
 مزلام هک تیلو ماقم تقیقد تسا نیا و . تسا هدیناشوپ ار ی تسه ملاء
 : «تیلولا» : دیوگ دوزخ تادرفم رد ی ناهفصا بغار . تسا دیحوت ماقم اب
 « .» : «امهنم س یل ام امهنی س یل لا و صد ادناز فن یئیشلا ل و صد

هلصاف بوبحم و امشد نید هک دوشی مذت عاب مدع
 رتشیب تبحم نیا هچ ره روطنیمه .دوشد داجیا
 هب هک - صخشد دوخ دوجو ترثک راثا ،دوشی م
 مکمک - ددرگی مرب ملع نیا رد صخشد نآ دیقته
 هک یزیچ اهنت ،مبضه ی اهنتا رد و دوری م رانک
 ؛تسا و دوجو و نیا دوجو سفند ،دنامی م یقاب
 مبرم تیاهنزا تسا ترابع ،اجنیا رد مبرم نیا
 !تبحم و قشع

المحرم نیرخا ،بوبحم رد تبحم یانف قشع

هک تسه ی رگید مبرم ،مبرم نیا زا رتلاب
 لامکو قشع تیعقاو ،فرشاناکما هدعاقر بانبد
 نیا نآ و دوشی م ادیب مبرم نآ رد قشع ییاهند
 دوری م نید زا مهش دوخ دوجو رگید :هک تسا
 دوشی م نیا !سب و دنیبی م ار بوبحم طقف و
 !تبحم مبرم نیرخا

لوبق هطقن کی رد ار تبحم ام رگا لامح
 ار نآ قوفام و رتلاب مبرم دیابند ارچ ،میدرک
أَبْدُ دَشًا أَوْ نَمَاءً نَبِيْلًا و مایا رد هک ی دادتشا !؟ میریذید
 ار ادخام ایآ ؟ دشاب ی مبرم هچ رد دیاب ،تسا **لِلَّهِ**
 میشاب هتشاد تسود لمحرم نیا رد و ردقن یا طقف
 هک ییاهراک لابق رد و تسا هدیرفا ار ام و هک
 ایآ !؟ دهدی م شاداپ ام هب اجنآ رد ،میهدی م ماجنا
 رتلاب هجرد کی و هلپ کی ار شیاپی صخشد رگا
 !تسین روطنیا ؟تسا طلاغ ،درانگب

و میشاب هتشاد تسود ردقنیا ار ادخ دیابام ایآ
 هچنآ ساسار ب هک میشاب هتشاد هقلاء ادخ هب ردقنیا
 هبلاطم ادخ زا ایند نآ رد ،تسا هداد ام هب هک
 راثا و میورب نیا زا رتلاب ،هنه مکنیا ای ؟مینک

هُمَّهْ أَدْبِمَ وَانِوچ!؟میراذگبرانک ار دوخی دوجو
 و ضیفِ اَدْبِمَ و تَسَا تَايَعَقَاو هُمَّهْ أَشْنَمَ و قِيَاقد
 ظَاظ زَا نَاسِنَا ارچ، تَسَا مَلْع و لَامَك و لَامَج
 یِئْدِبِمَ هَب تَبْحَم رَد دَاَدْتَشَا و دوجو رَد دَاَدْتَشَا
 و دَنَامَنی قَابَش دُوخ زَا یِ دوجو رَگید هک دَسِرَن
 ارچ!؟ دُوشَب یِ لَعَا اَدْبِمَ دوجو رَد کَدَنَم و یِ نَاف
 نَا ن تَفْرِیذِپَن کَلُو، دَشَابِ طَلَاغ اَدْبِمَ نَا هَب نَدِیَسِر
 رَد لَاعَتَمَ دَنوَاذِ اذَل!؟ دَشَابِ حِیْحَصَد نِیَاپ هَب تَرَم
 :دیامرفی م میرکن آرق

هک یِ نَاسِک نَا»؛ **لَلّهِ اَبْدُ دَشَا اَوْتَمَاء نِيذِلَاو**
 رَتَشِیذِ زِیچَه مَه زَا اذِ هَب نَاشَبَد دَنَدِرُوا نَامِیَا
 «!تَسَا

بَد؛ دَنَهْدِی م حِیجِرَت زِیچَه مَه رِب ار اذِ بَد
 نِیَا! دَنَهْدِی م حِیجِرَت مَه نَاشَدُوخ سَفَن رِب ار اذِ
 نِیَا زَا رِیغ رِگَم! قِشَع مَاقَم و اَنف مَاقَم دُوشِی م
 «!تَسَا

خِیْشَ اَقَا مَوْحَرَم هَب ار اَعْد نِیَا یِ ضَاق مَوْحَرَم
 :دَنَدُوب هَدومرف مِیْلَعَت یِ نَاجُوق سَاَبَع

نَم بَّبُد و هُبْحَتَا م بَّبُد و کَبْبُد یِ نَقْرَا مَهَلَا
 لَعَجَا و، کَبْبُد یِ لَیَا یِ نُغَلْبِی یِ ذَلَا لَمَعَا و کَبْبُدِ
1! یِ لَیَا عَیْشَلَا بَبَا کَبْبُد

، هَدِب رَارَق تَدُوخ بَّبُد ار نَم دَزَن عَیْشَلَا اَبَا
 تَبْحَم، مَرَاد تَسُود ار وَا نَم هَكَار یِ زِیچَر هَو
 هَكَار یِ یَا هَزِیچَن اَزَا هَلْمَجَنَم! دَشَابِ وَا یِ لَآبِ و تَد
 !تَسَا مَدُوخ یِ دوجو رَاثَا نَامَه، مَرَاد تَسُود
 هَضْرَع دَنوَاذِ هَاگَرَد هَب اَعْد نِیَا رَد مَرکَا رِب مَغِیپ

1 الله؛ 113 ص، 2 ج، راوناعلم؛ 351 ص، 2 ج، فراعلم رجب
 :همجرت 2. هقیلعت، 224 ص، 1 ج، می سانشد
 تَبْحَم نِیچَم هَو! نَادِرگ نَم یِ زُور ار تَدُوخ تَبْحَم، اَرَاگَدِرُورِپِ
 مَه و، دَرَاد تَسُود ار و تَه کِی سَک نَا تَبْحَم و، یِ رَاد تَسُود و تَه چَنَا
 و! نَادِرگ نَم یِ زُور، دَناسِرِی م و تَد تَبْحَم هَب اَر مَه کَار یِ لَمَع نِیچ
 (قَقَحَم) «! هَدِب رَارَق نَم دَزَن رُومَا نِیِر تَب وَ بَحَم ار تَدُوخ تَبْحَم

یّ تدن یزگیاج ار تدوخ تّبجم ایادخ: درادی م
نامهنیا «!هدب رارق مدوخ سفن هب مدوخ تّبجم
!دراد ماسلا هیلع نینمؤمار یما هک تسای تّبجم

قیرط زا الله یّ لآ کولسد و ریسد توافت
قیرط زا و تقّشم لّمحت و هفیظو یّ ادا
ادخ هب قشع و تّبجم

هب هدنب کولسد و ریسد و لامک هب تکرده اذلا
:دریگی م ماجنا قیرط و د هب ،ادخ یّ وس
و فیلکت و هفیظو یّ ادا قیرط :لّوا قیرط
؛تسا تقّشم لّمحت و تضایر و هزارابم و دهاجم
دنک لّمحت دیابن اسنا هک تسای قیرط ،قیرط نیا
دوخ رب ار ماهی تخسد و دهدب ماجنا ار اهراک و
نیا لّمحت هطساو هب ار شدوخ دوجو و درخب
و تّینانآ و دنک کبسد و دنک فیطلا ،تاضایر
و لامک هب ندیسر زا عنام هک یّ تّیناسفند و تّیدوخ
زا ماهنیا هطساو هب ار نآ ،تسا بجدن تفر نیدزا
تسا هار کینیا .دریدنید

،دراد تمحز هذ هک تسای هار :مّود قیرط
همهنیا هذ و دراد تقّشم هذ ،دراد تضایر هذ
دوخ یّ ارب تمحز همهنیا و ندروخ یّ رسوت
!تسا تّبجم هار ،هار نآ ؛دراد ندرک داجیا
و تّبجم هطساو هب هدنب کی و کلاس کی رگا
ادخت اوذج یّ لّجت هطساو هب و راگدرورپ هب قشع
یّ دوجو رگید هک دسرپ یّ اهطقند هب ،وا دوجو رد
هکنیا نودب- یّ هاوخن یّ هاوخ ،دنییند دوخ زا
نآ رد ؛دنکی میّ ط ار هار نیا - دهاوخن اید دهاوخب
میّ ادهاجم هذ و دمهی میّ تضایر هذ تروص
ار نیا .دنکی میّ ساسدا دوخ رد یّ تمحز هذ و دمهی
نایم دوشی م نیا ؛تّبجم و قشع هار :دنیوگی م

ناسنا تکر د نید اُلصاف رصقاً دوشی م نیا ،رُب
اذ !؟تسا رتهب مادک للاح .أدبم هب ندیسر و
دندومرفی م دادی اقا موحرم

قشع !دهدب قشع امش هب دیهاوخب ادخزا
ار هار نآ دیهاوخب ادخزا ،تسا یزیچ بوخ
!دهد رارق امش یارب

هذ و دینکی م س اسحا ی تمحز هذ اجنأ رد رگید
هک دینکی م س اسحا هذ و دینکی م س اسحا ی تقسم
ای دیهاوخب !چیه چیه ؛دیوری م ی هار دیراد
ریسم کی رد و یریزارسد کی رد ،دیهاوخب
له و دندهی م تکر د ار امش هک دیتفای م راومه
زمرت ،دینزب زمرت دیهاوخی م چره و ،دندهی م
!دیسری م اجنأ هب و دیوری م !دریگی مند

ی دوجو راثا مامت هک تسا یزیچ نامه نیا
چیه ناسنا یارب رگید و دربی م نیدزا ار ناسنا
!درانگی منی قاب یزیچ

باب رد یونعم یونثم زا ی تایبا ریسفت ادخ هب قشع

دیوگی م هچ مینیب و میورب یونثم غارسد

ام یاهتآء هلمج بییط یا *** ام ی ادوسد شوخ قشع یا شاپ داشت

¹ ام سونیللاجو نوطلاقا وت یا *** ام سوعمانو توخذ ی اود یا

تید نیا اب ،دینک هجوت ی لیخ مود تید نیا هب
ناتنهذ رد ار مود رعشن نیا هشیمه !میراد راک مود
دیوگب دهاوخی م هچ دینیب و دیرواید

تسا ی قاسد تیازفن اجبار شد زک *** تسا ی قابوکن یزگ هدنز نآ قشع

ایک و راکوا قشع زا دنتفای *** امینا هلمج هک نیزگین نآ قشع

² تسینزراوشد امهراکن نامیرکاب *** تسینزراوشدن ادب ار ام وگم وت

،دناهدرم همه هقیب ؛تسا هدنز ادخ قشع اهنت
همه اهنیای !دنوری م و دنتسه ی حابصد دنچ
نیدزا زور هسود زا دعب هک یرهظم ؛دنرهاظم

¹ 6 ص ،لوارتفد ،یونعم یونثم

² 14 ص ،ننامه

ماود و تسا هدرم ش تایید نامز دوزرد ، دورب
!درادن

ام یاهتآء هلمج بیبط یا *** ام یادوسد شوخ قشء یا شاپد داشت

قشء نیاب ، تسا ام دوجورد هکی ضرمره
بب ؛ دوری منیدزا ضار ما مامت ! دوری منیدزا
بب ، دوری منیدزا ماقم بب ، دوری منیدزا هاج
نیدزا دنزرف و نز بب ، دوری منیدزا سفز هب
هب بب ، دوری منیدزا تسایر هب بب ، دوری من
مامتو دوری منیدزا شاهمه ؛ دوری منیدزا ایند
می دابرب ار همه هک دناروسی منانچ ار اهنیا
!دهد

نامه اجنیا «ام سوماند و توخذی اودی»
!میراتفرگ ام همه هک تسا ییاج

:تسا زیچود ی اود ، قشء

ربکت ، تینانا ؛ تسا ایند روما ی اود :لوا
...و

رسرد هکی بلاقنیدنآ ؛ تسا نید ی اود :مؤد
ام هکی ایضوع و هابتشا تعیرشنآ و تسا ام
.میا هتفریذپ

زا ار ایند همیمذ راثآ همه ، دیایب قشء هکی تقو
و ماقم نیازورما هبات هکی یاقانآ ! دربی منید
ار تسایر و هاج و لوپ ، تشاد ار اهمانرب نی
می نت هب راولش و نهارپیک و درانگی م رانک
مدرم همه هب و دتفایم هار هب اهنابایخرد و دنک
!دندخیم

تساوخرد باوچرد نونجم راتفگ

ی لیل قشء کرتی اربن اشپوخ

تسرد شراکه کنیا :دنتفگ نونجم نیفارطا
می نوچ ، میربب همکم هب ار والقالا ، دوشی من
دزیوایب هبعکن ماد هب تسد اجنآ هکی سک :دنیوگ

!دنکیم باجتمس ار شیاعد دنوادخ، دنک اعد و
 هار هب شیعیقوم و لاد نآ زا ار هراچیب اذ
 اعد: دنتفگ نونجم هب. دندروا همکم هب و دنتخادنا
 تلد زا ار یلیل تبجم دنوادخ ات نک اعد! نک
 هفاضا ار شی تبجم ایادخ: تفگ «!دریب نورید
 »! نک

و دیدنخیم اهنیاهب و ا، دنتفگیم و ا هب چه چه
 هک دیمهفیم هچ لاصا امش، ماهن امان: تفگیم
 ۱ «!درنگیم هچ ن مردن لا

نید، سومان «ام سومان و توخذی اودی ا»
 می نید دوخذن هذ رد ام هک ار هچنای نعید؛ تسا
 می نید زا ار اهنا همم و دیایم قشع، میرادنپ
 !دریب

همه زان یسد ماما اناقشاء تشدگ اروشاء زور رد تاقلعت

ن یسد ماما! دوبنیا، درکن یسد ماما هکی راک
 تراسا هب ار شاهچب و نزرگم؟ درک راک هچ
 شاهچب و نزر و صد هب تسنادی مزرگم!؟ دادند
 ترصد مدرم تسنادی مزرگم!؟ دننگیم مانگد
 هک تسا یزیچنیا!؟ دننیبیم هعنقمی ب ار بنیز
 تسنادی م ار اهنیاهم! تسا ناسا نابز هب اهنت
 !تسنادی م ار همم؟ هذای

ی لو؛ درادی منرب ار اهفرح نیا، تراسا
 نیا، ییاید ام شپیی هاوخیم هک مه وت، ن یسد
 !تسا نیا میضق! درادی منرب ار اهفرح
 ار تندش هتشک، تسیند ی اهلسم ندش هتشک
 می مه ار تدنزر ف! ایید، بوخر ایسب. میراد لوبق

۱، ردپ ندریب: ۱۶ شخب، نونجم و یلیل شخب، میماظن همسخت تایک
 هبعک هناد هب ار نونجم

ی هدیم ار همه، ی هدیم م ه ار تیا هه چ ب، ی هد
 اما؛ ی هدیم ار همه تسا ایند ه ب ق لعت ه ک ه چ ر ه
 تسا و تس ومان آ، دنایم ی قاب ر گید زیچ کی
 ی م، ه لب؟ ه ن ای ی هدیم م ه ار ن آ، دنایم ی قاب ه ک
 ! م ه د

دیایم ق شء «ام س ومان و توخذ ی اود ی ا»
 ! دربی م نید ز ا ر و د نیا و
 ی لیخ، دیشاب ه تشاد ن ه ز ر د ار رعش نیا ه شیم ه
 رور م ن اتدوخ اب ه شیم ه و، ده دی م ما جنا ا ه راک
 ! دنکی م راک ه چ دینیب و دینک

و لابرک رد نینمؤلاریم ا روض

ق شء ن ادیهش ه ر ا ب ر د ت ر ض د ش ی ا م ر ف
 ز ا ر ف ن د ن چ ا ب م ل ا س ل ا ه ی ل ع ن ی ن م و ل ا ر ی م ا
 ا ت د ن د ر ک ت ک ر ح، د ن د م آ ن و ر ی ب ه ف و ک ز ا ب ا ح ص ا
 د ن د ر ک و ر ب ا ح ص ا ه ب، د ن د ی س ر ا و ن ی ن ه ب و ل ا ب ر ک ه ب
 : د ن د و م ر ف و

ی نیمز اجنیا؟ تسا ی نیمز ه چ اجنیا دینادی م
 ط ب س ت س ی و د و ر ب م ا ی پ ت س ی و د ن آ ر د ه ک ت س ا
 ! د ن ا ه د ر ک د ی ه ش ا ر ر ب م ا ی پ
 ن ی ا م ی و گ ب م ه ا و خ ی م ه چ ن آ ! د ن ا م ب ا ه ن ی ا ه م ه ی ل و
 : ت س ا

، اء ا ه ه ش ق ا ش ء ع ر ا ص م و ب ا ک ر خ ا ن م و
 ن م م ه ق ح ل ی ل ا و ، م ه ل ب ق ن ا ک ن م م ه ق ب س ی ل ا
 ! م ه د ع ب¹

اجنیا ه ک دیو گ ب د ه ا و خ ی م ن ی ن م و ل ا ر ی م ا ر ن ی ا
 ن آ ه ک ت س ا ی ق ا ش ء ن د ا ت ف ا و ت د ا ه ش ل ح م
 ی م ا د ت ب ا ر د ! د ن س ر ی م ن ا ه ن ی ا د ر گ ه ب ن ا ر ب م غ ی پ

¹ 183 ص، 1 ج، ج ن ا ر ج ل ا و ج ن ا ر خ ل ا؛ 270 ص، ت ا ر ا ی ز ل ا ل م ا ک
 : 367 ص، 1 ج، ی س ا ن ش د ا ل ل ه . 295 ص، 41 ج، ر ا و ن ل ا ر ا ح ب
 ه ک ت س ا ی ق ا ش ء ن د ا ت ف ا ن ی م ز ه ب و ، ا ه ب ک ر م ن د ی ی ا و خ ل ح م [ا ج ن ی ا] و «
 ن ا ی ن ی س ی پ و ؛ د ن ر ی گ ت ق ب س ن ا ن آ ر ب ق ش ء ر د د ن ت س ن ا و ت ن د ، ن ا ش ی ا ر ب ن ا ی ن ی ش ی پ
 «! د ن ن ا س ر ب ن ا ن آ ه ب ا ر ن ا ش د و خ ، ق ش ء ر د د ن ت س ن ا و ت ن د ن ا ش ی ا ز ا

نَم مُهَقْلِي لَا و ، مُهَلْبَقَ نَاك نَم مُهَقْبَسِي لَا
!مُهَدَعَب

!تسا هدیسن زاهنیا ی ایه بی سک اهنیا زالبق»
ی ناسکو و) !دناه تشک اجنیا رد ار نار بمغیپن وچ)
اهنیا !دنسری منداهنیا هب زاب ، دنیایم ادعبه که م ه
»!دندوب قشاع

دنگی م لقن س ابعن با

اب هک میدوب نیفص زاتعجارم رد
اونیزه بات میدما ماسلا هیلع نینمؤماریما
تحاتسا اجنآ رد رکشل ؛ میدیسر (البرک)
، دمآی م متشاد ، مدوب ترضد اب ن م درک
درک ی اهلان اجنآ رد ترضد هک مدید ناهگان
ای : مدرک ضرع !درک هیرگ هب عورش و
؟ دینکی م هیرگ ارچ ، نینمؤماریما

ی تسنادی م م ه و ت رگا» : دندومرف ترضد
ی م هیرگ زین و ت ، منادی م ن م هک ار هچنآ
»!ی درک

و دندش همیخ دراو نینمؤماریما س پس
عورش و دندش دندب ناهگان ؛ دندرک تحاتسا
، س ابعن با ی ا» : دندومرف و دندرک هیرگ هب
هک ار ی نار اوس مدید ؟ مدید هچن لآ ی نادیم
نادیم نیا رود ، دندما نیپان نامسا زا هزینا ب
نادیم نیا مامت ع قوم نیا رد ، دندیشکی طخار
امرخن اتخرد ، دشن و خرد قرغی داو نیا و
دنوشی م هکنک ه شیر زا یرگید زا سپی کی
!دنتفای م اهن و خنیا رد و

نیا رد هک مدید نادیم نیا رد ار ی بیرغ کی
: دنزی م ادص و دنزی م هطوغ نوخ ی ایرد
بُدِي بَاد نِم لَه ، ی نرُصنِي رِصَان نِم لَه»
ار ام هک تسه ی رصان ایا ؛ لوسرنا مردن ع
ربمغیپن مرد زا هک تسه ی سک ایا ؟ دنک ی رای
ی من ار وا باوج ی سک ی لو «!؟ دنک عافد
»!دهد

ار بصد» : دندرکی م همزمز دوخ اب ترضد دعب
ار نیرباص دنوادخ هک نک ربص ؛ الله دبعاباً ای

1«! دنکی م تیاء رجا

،ن وبقنید بآقنم سی ا دمحمل آ او ملظن یذلا م لعیسو

(بن و عجز میلا آناو لله آنا)

،کو جرن و ک مسقن و کو عدن و مهلا تک مساب

...الله ای الله ای ، راهطلاً ا یتیدل ها و دمحم ق حب

[میاء] ای زی زجا آنا و ای لموصلا

لا و هلاجل جل یلجا قاصوی لا امک ! ح تف ای

ن مؤمنا قاصوی لا کاذکف ، هجلا قاصوی

مسملا

1. 597 ص ، ق و د ص خیش ، ای لاملاً